

Vážné podezření na výskyt obávané bakterie *Xylella fastidiosa* v Česku

○ vážném podezření na výskyt fyto-karanténní bakterie *Xylella fastidiosa* na území České republiky informoval 29. března ÚKZÚZ. Bakterie napadá široké spektrum hostitelských rostlin, zejména ovocných a okrasných rostlin a révy vinné, přičemž působí velmi významné hospodářské škody. Jedná se v současnosti o nejzávažnější rostlinolékařský problém v Evropě.

V únoru 2017 upozornilo Španělsko ÚKZÚZ, který zastává roli národní organizace ochrany rostlin v České republice, na dodávku okrasných rostlin druhu **vítod myrtolistý** (*Polygala myrtifolia*), která pocházela ze španělské okrasné školky s podezřením na výskyt *Xylella fastidiosa* a byla dodána do ČR již v květnu 2016.

Na základě následného šetření ÚKZÚZ zjistil, že španělská dodávka obsahovala celkem 56 rostlin vítodu, které byly dodány do 14 zahradnických center v sedmi měsících ČR a 11 rostlin také do Slovenské republiky. Celkem 44 dodaných rostlin vítodu na území ČR bylo prodáno následně po dodání již v roce 2016 v maloobrodeji soukromým osobám. Zachycena a laboratorně testována byla zatím jediná rostlina z původní dodávky, která je v tomto okamžiku ve stadiu vážného podezření na výskyt bakterie *Xylella fastidiosa*.

Vzhledem k závažnosti výskytu této bakterie platí v celé EU harmonizovaná a velmi přísná opatření, která jsou pro území ČR stanovena „**Nařízením ÚKZÚZ o mimořádných rostlinolékařských opatřeních k ochraně proti zavlékání a rozši-**

řování bakterie *Xylella fastidiosa*“, dostupným spolu s dalšími informacemi (seznamem hostitelských rostlin) na webu ÚKZÚZ – Ochrana proti škodlivým organismům.

Přestože dosud nejsou konečné výsledky laboratorních testů k dispozici, ÚKZÚZ považuje za důležité informovat veřejnost o riziku možného šíření bakterie *Xylella fastidiosa* na území ČR. Rostlinolékařská šetření nadále pokračují a o přijatých opatřeních budeme neprodleně informovat.

Rádi bychom touto formou požádali o pomoc při dohledání rostlin z původní španělské dodávky vítodu myrtolistého, a to především z důvodu, že se tato bakterie mohla již v roce 2016 rozšířit na okolní rostliny pěstované v zahradách a její příznaky napadení se mohou projevit i po delší době.

Prosíme proto naléhavě občany, kteří si v roce 2016 zakoupili rostliny druhu vítod myrtolistý v některém ze zahradnických center (Bauhaus, Hornbach Plzeň; Bauhaus, Hornbach Praha; Bauhaus Liberec, Hornbach Hradec Králové, Olomouc a Brno), **zda by se mohli ozvat na adresu kontaktní osoby ÚKZÚZ:**

Ing. Markéta Kaupe – telefon: +420 720 993 408, +420 235 010 322, email: marketa.kaupe@ukzuz.cz.

Inspektoři ÚKZÚZ jsou připraveni tyto rostliny zpětně od vlastníků odkoupit a testovat na přítomnost bakterie *Xylella fastidiosa*.

Rovněž bychom chtěli varovat před nákupy ovocných a okrasných rostlin z neověřených zdrojů.

Ivana Kršková

K závažnosti výskytu bakterie *Xylella fastidiosa*

Bakterie *Xylella fastidiosa* pochází pravděpodobně z amerického kontinentu a v Evropě se šíří od roku 2013, kdy byla poprvé zjištěna na olivovnících v Itálii.

V Itálii bakterie zlikvidovala produkci oliv v oblasti Apulie a přes poměrně přísná eradikační opatření se v Itálii *Xylella* šíří dále, a výskyty byly potvrzeny také ve Francii, v Německu a ve Španělsku.

Tato bakterie napadá více než 200 druhů zejména ovocných a okrasných rostlin a révu vinnou, včetně značně rozšířených druhů, jako např. třešeň, broskvoň, hrušeň, jahodník, dub, vrba, fíkus, fuchsie a další. Hostitelskými rostlinami však jsou i běžně zemědělsky pěstované plodiny, jako výtěška, slunečnice, jetel.

Celkový seznam hostitelských rostlin bakterie lze najít na webu ÚKZÚZ. Napadené rostliny hynou v krátké době, **běžná ochrana např. pomocí pesticidů neexistuje!** Rozšíření bakterie *Xylella fastidiosa* v ČR tak může mít velmi neblahý dopad i na volně rostoucí vegetaci a na soukromou a veřejnou zeleň, např. v parcích a zahradách. Pozn. **bakterií *Xylella fastidiosa* není ohroženo zdraví lidí.**

Projevy nebezpečné bakterie.

<http://landscapermagazine.com/xylella-fastidiosa/>

Vítod myrtolistý (*Polygala myrtifolia*)

Deur © Raimond Spekking / CC BY-SA 4.0 (via Wikimedia Commons), CC BY-SA 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=786673>